

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce:

O.G.

státní příslušnost Moldavská republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty,
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2020, č. j. OAM-58/LE-BE02-VL14-PS-2020, o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 26. 6. 2020, č. j. OAM-58/LE-BE02-VL14-PS-2020, **se ruší.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 6 800 Kč k rukám Mgr. Ladislava Bártý, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 24. 7. 2020 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2020, č. j. OAM-58/LE-BE02-VL14-PS-2020, jímž byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a podle odst. 5 téhož ustanovení byla stanovena doba trvání tohoto zajištění do 9. 10. 2020 (dále též jen „napadené rozhodnutí“).
2. Žalobce namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyhodnotil žalobce jako zranitelnou osobu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu a brojí proti úvahám žalovaného o možné nebezpečnosti žalobce pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, jakož i nesprávnému a nedostatečnému posouzení možnosti uložení zvláštních opatření předpokládaných § 47 zákona o azylu; nesouhlasí též se stanovenou délkou zajištění.
3. Žalovaný ve vyjádření ze dne 24. 7. 2020 navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Své rozhodnutí považuje za dostatečně konkretizované a individualizované, přičemž v podrobnostech odkázal na obsah spisového materiálu.
4. Uplatněné žalobní body žalobce podáním ze dne 28. 7. 2020 doplnil. Tvrdí, že napadené rozhodnutí bylo doručeno žalobci po uplynutí pětidenní lhůty předpokládané § 46a odst. 7 zákona o azylu, což způsobuje jeho nezákonnost. V této souvislosti poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2017, č. j. 5 Azs 107/2017-28, dle kterého je v rámci stanovené pětidenní lhůty vyžadováno nejen vydání rozhodnutí o zajištění cizince, ale i jeho samotné doručení, přičemž se jedná o lhůtu prekluzivní; na určení posledního dne lhůty není dále možné aplikovat § 40 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2004 Sb., správní řád, v platném znění, což by způsobovalo její nepřipustné prodloužení. Žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
5. V dané věci soud nevyžadoval další vyjádření žalovaného ve věci s ohledem na doložení správního spisu a běh lhůt stanovených ustanovením § 46a odst. 8 zákona o azylu.
6. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce přicestoval do České republiky dne 18. 6. 2020; téhož dne byl zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění.

Důvodem zajištění byla skutečnost, že porušil v té době platné a účinné ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví České republiky k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené koronavirem SARS-COV-2 (dále jen „ochranné opatření“), navíc nedisponoval lékařským potvrzením o provedeném testu na přítomnost viru s negativním výsledkem a svůj vstup na území České republiky neohlásil příslušné krajské hygienické stanici.

7. Dne 22. 6. 2020 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany.
8. Žalovaný následně rozhodl dne 26. 6. 2020 napadeným rozhodnutím o zajištění žalobce. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl skutkové okolnosti týkající se příjezdu a pobytu žalobce na území České republiky a z dosavadního jednání žalobce dovodil porušení ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR ze dne 15. 6. 2020, č. j. MZDR-20599/2020-8/MIN/KAN, v důsledku čehož žalobce představuje možné nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Žalobce je osobou, která neměla ke 12. 3. 2020 na území České republiky přechodný pobyt nad 90 dnů nebo trvalý pobyt a nejedná se o osobu podřaditelnou pod taxativně vyjmenované výjimky z ochranného opatření, a proto mu byl vstup na území České republiky zakázán. Žalovaný nepovažoval za účinné uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť z dosavadního jednání žalobce je zřejmé, že by jeho propuštěním byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a že nelze rozumně předpokládat, že by náhle změnil své jednání a respektoval zvláštní opatření, která by mu správní orgán uložil.
9. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 29. 6. 2020 a stalo se pravomocným.
10. Dne 13. 7. 2020 bylo rozhodnuto žalovaným pod č. j. OAM-58/LE-BE02-VL14-2020, o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce vzal svou žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 10. 7. 2020 zpět.
11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, jak byly uplatněny dne 24. 7. 2020 a 28. 7. 2020, a při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době vydání napadeného rozhodnutí žalovaným (ustanovení § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
12. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Krajský soud se předně zabýval námitkou žalobce týkající se nezákonnosti napadeného rozhodnutí způsobenou nerespektováním pětidenní lhůty pro vydání napadeného rozhodnutí, jak je předpokládána § 46 odst. 4 zákona o azylu.
14. Dle zmíněného ustanovení platí, že „jde-li o cizince, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky a který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, rozhodne ministerstvo o zajištění podle odstavce 1 do pěti dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je-li rozhodnuto o zajištění žadatele o udělení

mezinárodní ochrany poté, co bylo ukončeno zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, k uplynulé době zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se nepřihlíží.“

15. V projednávané věci podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 22. 6. 2020 (pondělí). Rozhodnutí o zajištění bylo stěžovateli za přítomnosti tlumočníka z jazyka ruského doručeno do vlastních rukou dne 29. 6. 2020 (pondělí), tedy sedmý den po podání žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž poslední den pětidenní lhůty připadl na den 27. 6. 2020, což byla sobota.
16. Charakterem lhůty pro vydání rozhodnutí o zajištění dle § 46a odst. 1 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud zabýval v rozhodnutí ze dne 30. 1. 2015, č. j. 4 Azs 228/2014-34. Ve zmíněném rozhodnutí Nejvyšší správní soud uvedl, že *„zákonodárce přistoupil k zavedení možnosti Ministerstva vnitra uložit žadateli o udělení mezinárodní ochrany, který se nachází v zařízení pro zajištění cizinců, povinnost setrvat v tomto zařízení, aby nemuselo dojít k jeho propuštění nebo přemístění do přijímacího střediska pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Důvodová zpráva k bodům 23 až 25 (k § 46a odst. 1, 2 a 7) výslovně uvádí, že cílem uvedených změn není rozšířit možnosti zajištění žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří učiní prohlášení o mezinárodní ochraně jinde než v zařízení pro zajištění cizinců. Změny sledují toliko možnost změnit právní režim zajištění těch cizinců, kteří učiní prohlášení o mezinárodní ochraně v zařízení pro zajištění cizinců, tedy až poté, co byli zajištěni podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Pokud takové prohlášení cizinec učiní, je povinností správního orgánu rozhodnout o jeho ponechání v tomto zařízení v co možná nejkratší lhůtě – maximálně ve lhůtě pěti dnů stanovené v § 46a odst. 2 zákona o azylu, v níž je třeba rozhodnutí nejen formálně ‚vydat‘, ale také je cizinci předat (doručit)...“* Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že *„z jazykového, systematického i teleologického výkladu ustanovení § 46a odst. 2 zákona o azylu nepochybně plyne, že pětidenní lhůta zde stanovená, počítaná ode dne prohlášení úmyslu žadatele o mezinárodní ochraně, není lhůtou pořádkovou, ale lhůtou propadnou (zvýrazněno zdejším soudem), po jejímž marném uplynutí nelze rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců vydat, resp. pokud bylo takto vydáno, jde o rozhodnutí nezákonné.“* Na uvedeném závěru Nejvyšší správní soud setrval i ve svém rozhodnutí ze dne 15. 6. 2017, č. j. 5 Azs 107/2017-28.
17. Soudním výkladem § 46 odst. 4 zákona o azylu je tedy v něm stanovená lhůta považovaná za lhůtu prekluzivní. S jejím uplynutím je totiž spojen konkrétní právní důsledek, a to že rozhodnutí nelze vydat. Její nedodržení způsobuje nezákonnost rozhodnutí.
18. V právě souzeném případě, jak bylo uvedeno výše, připadl konec pětidenní zákonné lhůty pro vydání napadeného rozhodnutí na den 27. 6. 2020, což byla sobota.
19. Krajský soud se proto zabýval možnou aplikací § 40 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2004 Sb., správní řád, v platném znění, dále jen „správní řád“, na souzenou věc. Dle tohoto ustanovení platí, že *„případne-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin“.*
20. I tato otázka již byla Nejvyšším správním soudem řešena, přičemž bylo dovozeno, že důsledkem aplikace § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu na určení posledního dne zákonné

pětidenní lhůty by bylo její nepřipustné prodloužení. Ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2017, č. j. 5 Azs 107/2017-28, jenž navazuje na jeho rozhodnutí ze dne 9. 12. 2009, č. j. 1 As 86/2009-47, se § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu pro stanovení posledního dne lhůty dle § 46a odst. 4 zákona o azylu pro vydání rozhodnutí o zajištění nepoužije.

21. Podle citovaných rozhodnutí je totiž účelem § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu poskytnutí ochrany účastníkům řízení při provádění jejich procesních úkonů či jiné procesní aktivitě. Pravidlo počítání času tam stanovené se proto neužije pro určení dne doručení písemnosti při doručování veřejnou vyhláškou, neboť na běh této lhůty není vázáno provedení určitého úkonu (§ 25 odst. 2 věta třetí správního řádu).
22. V této souvislosti krajský soud poukazuje též na charakter probíhajícího řízení o zákonném zajištění cizinců, jenž je úzce spjat s možnými zásahy do osobní svobody jednotlivce. Lze opět odkázat na již citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2017, č. j. 5 Azs 107/2017-28, dle kterého *„cizinec, který je omezen na osobní svobodě, je plně v rukou žalovaného, což ovšem znamená i to, že je žalovanému nepřetržitě k dispozici, proto žalovaný musí být schopen rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců vydat a doručit cizinci v zákonné lhůtě. Pokud tak neučiní, vzniká zde nepřijatelná nejistota o tom, zda je cizinec omezován na osobní svobodě oprávněně“.*
23. Krajský soud vychází také z toho, že zajištění cizince je mimořádným institutem. Může znamenat omezení či dokonce zbavení jeho osobní svobody, a proto se jedná se o citelný zásah do jednoho ze základních práv jednotlivce. Takový zásah může být přípustný jen za podmínek přísně vymezených nejen zákonem, ale především ústavním pořádkem (blíže srovnej například usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS, rozsudek ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010-74, č. 2129/2010 Sb. NSS, či nález Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, č. 229/2009 Sb.).
24. Krajský soud proto uzavírá, že v projednávané věci došlo ze strany žalovaného k nepřipustnému překročení lhůty stanovené § 46a odst. 4 zákona o azylu, neboť stěžovateli bylo napadené rozhodnutí doručeno až dne 29. 6. 2020, tedy sedmý den po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobcem. Ze shora uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s.
25. Krajský soud současně nevyslovil, že se žalovanému věc vrací k dalšímu řízení vycházející z právního názoru vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, č. 2757/2013 Sb. NSS, dle něhož *„po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno (...). Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím jakkoliv zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním*

původního rozhodnutí.“ Citovaný právní názor je plně použitelný i na právě řešenou věc, a proto soud nemá důvod postupovat v souzené věci jinak.

26. Vzhledem k tomu, že krajský soud shledal důvodnou již námitku žalobce ohledně nedodržení zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí, jež nutně musí vést k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí, nezabýval se již dalšími námitkami uplatněnými žalobou.
27. Právnímu zástupci ve věci úspěšného žalobce byla přiznána odměna za zastupování podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) za dva úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění žaloby) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5 advokátního tarifu. Dále krajský soud přiznal zástupci žalobce paušální náhradu hotových výdajů za uvedené dva úkony ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 6 800 Kč k rukám Mgr. Ladislava Bártý, advokáta, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 30. července 2020

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně